

Kierunek, stopień, tok studiów, rok akademicki, semestr
Biologia, I stopień, studia stacjonarne, rok 2021 - 2022, semestr 4

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Biologia nauczycielska

(nazwa specjalności)

Nazwa	Dydaktyka biologii w szkole podstawowej 1	
Nazwa w j. ang.	Didactics of biology in primary school	
Koordynator	Dr hab. prof. UP Alicja Walosik	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. prof. UP Alicja Walosik Dr Elżbieta Rożej – Pabijan
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs Dydaktyka biologii 1 ma na celu teoretyczne i praktyczne przygotowanie studentów do nauczania biologii, kształcenie kompetencji przyszłego nauczyciela biologii w zakresie planowania i prowadzenia zajęć edukacyjnych w szkole podstawowej. Celem zajęć jest kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy przedmiotowej w praktyce szkolnej.

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
--------	-----------------------------	--

	<p>W01 Określa i charakteryzuje założenia podstawy programowej kształcenia ogólnego z biologii, cele i zadania nauczania biologii w szkole podstawowej</p> <p>W02 Opisuje strukturę i koncepcje programu nauczania biologii,</p> <p>W03 Omawia problemy edukacji przyrodniczej i biologicznej w kontekście współczesnych wyzwań cywilizacyjnych i zmian zachodzących w nauce, technice i kulturze</p> <p>W04 Omawia i charakteryzuje funkcje podręczników biologii dla ucznia</p> <p>W05 Wymienia i charakteryzuje strategie, formy, metody oraz techniki nauczania i uczenia się w kontekście zakładanych celów edukacyjnych, materiału nauczania biologii oraz cech uczniów.</p> <p>W06 Omawia etapy planowania dydaktycznego, określa rolę podstawy programowej i programu nauczania w planowaniu dydaktycznym</p> <p>W07 Charakteryzuje metody popularyzacji wiedzy biologicznej, opisuje uwarunkowania efektywności kształcenia biologicznego</p> <p>W08 Omawia istotę i rodzaje ewaluacji procesu kształcenia biologicznego, rodzaje i funkcje oceniania, zasady pomiaru dydaktycznego</p> <p>W09 Wymienia rodzaje i omawia możliwości wykorzystania różnych środków dydaktycznych na lekcjach biologii w szkole podstawowej;</p> <p>W10 Określa istotę i znaczenie nauczania problemowego w kształceniu biologicznym, przedstawia strukturę lekcji problemowej. Konstruuje scenariusz lekcji problemowej</p>	<p>.</p> <p>N_W01, N_W02, N_W03, N_W05</p> <p>N_W02, N_W03, N_W05</p> <p>N_W04</p> <p>N_W02, N_W03, N_W05</p> <p>N_W05</p> <p>N_W04</p> <p>N_W06</p> <p>N_W02, N_W03, N_W04</p> <p>N_W05, N_W06,</p> <p>N_W02, N_W03, N_W04, N_W05, N_W06</p>
--	---	---

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	<p>U01 dokonuje analizy podstawy programowej z biologii dla II etapu edukacyjnego pod kątem celów kształcenia-wymagań ogólnych, treści nauczania-wymagań szczegółowych oraz zalecanych doświadczeń i obserwacji</p>	N_U01
	<p>U02 planuje strukturę przebiegu zajęć lekcyjnych z uwzględnieniem etapów (faz) różnych rodzajów lekcji wraz z realizacją zadań i przewidywanymi czynnościami nauczyciela oraz uczniów</p>	N_U04, N_U05
	<p>U03 dobiera zasady dydaktyczne, metody i formy nauczania do odpowiedniej strategii nauczania korespondującej z realizacją tematu lekcji</p>	N_U05
	<p>U04 planuje i wykonuje różnorodne zadania dydaktyczne, w tym służące rozwijaniu myślenia naukowego uczniów poprzez rozwiązywanie problemów teoretycznych i praktycznych</p>	N_U05, N_U07 N_U02
	<p>U05 konstruuje poprawnie zadania otwarte i zamknięte przeznaczone do mierzenia osiągnięć uczniów w zakresie wiadomości i umiejętności</p>	N_U06
	<p>U06 Ocena poprawność merytoryczną i dydaktyczną hospitowanych lekcji i proponuje ich modyfikacje w celu zapewnienia optymalizacji procesu kształcenia</p>	N_U04, N_U05, N_U06
	<p>U07 planuje i prowadzi zajęcia dydaktyczne w klasie i w terenie</p>	N_U01, N_U02, N_U03
	<p>U08 planuje niezbędne wyposażenie pracowni biologicznej w środki dydaktyczne, samodzielnie przygotowuje środki dydaktyczne</p>	N_U04, N_U05, N_U06 N_U07

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	Kompetencje społeczne	<p>K 01 pracuje w grupie przyjmując różne role,</p> <p>K 02 przestrzega zasad etyki zawodowej,</p> <p>K 03 Jest wrażliwy i otwarty na potrzeby edukacyjne uczniów</p> <p>K 04 Jest zdolny do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań innowacyjnych na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły</p> <p>K 05 Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, dba o ustawiczny rozwój kompetencji zawodowych</p> <p>K06 Odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań dydaktycznych</p>

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	10							20		
Forma zaliczenia	zal							zal		

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład urozmaicony prezentacją multimedialną, Wykład (tradycyjny i elementy wykładu konwersatoryjnego) oraz zajęcia w grupach szkolnych (praca w grupach, prezentacje grupowe i indywidualne, rozwiązywanie problemów związanych z procesem kształcenia, praca z literaturą, praca pisemna, zajęcia praktyczne w szkole)

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01			x					x					
W02								x					
W03	x		x				x	x					
W04	x							x					
W05	x		x					x					
W06	x							x					
W07	x						x	x	x				
W08			x					x					
W09	x		x					x					
W10	x		x					x					
U01	x		x										
U02	x		x										
U03	x		x										
U04	x		x										
U05			x						x				
U06	x		x										
U07			x	x									
U08			x										
K01	x							x					
K02	x							x					
K03	x							x					
K04	x							x					
K05	x							x					
K06								x					
K07								x					

Kryteria oceny	<p>Kryteria: ocena z kolokwium na zakończenie wykładów, przy ocenianiu wprowadzono punktację pozwalającą przeliczać uzyskane wyniki na skalę procentową, a w następnej kolejności na oceny,</p> <p>Obecność na ćwiczeniach szkolnych, ocena konspektów/scenariuszy lekcji biologii, ocena prowadzonych lekcji.</p>
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

Dydaktyka biologii jako nauka.

Cele i zadania dydaktyki biologii jako przedmiotu studiów.

Cele szkolnej edukacji biologicznej.

Od podstawy programowej do konspektu lekcji – planowanie pracy dydaktyczno wychowawczej nauczyciela biologii. Program nauczania biologii – wybór, modyfikacja czy autorstwo.

Dydaktyczne funkcje podręcznika do nauczania-uczenia się biologii.

Dydaktyczne aspekty stosowania doświadczeń w kształceniu biologicznym w szkole podstawowej.

Obserwacje w nauczaniu – uczeniu się biologii podstawą myślenia i działania uczniów.

Typy i struktura lekcji biologii.

Zasady dydaktyczne, strategie, metody i formy nauczania oraz środki dydaktyczne jako główne elementy planowania struktury i organizacji lekcji biologii. Modelowe rozwiązania struktury zajęć lekcyjnych z biologii. Konspekty zajęć lekcyjnych

Wymagania programowe, czyli oczekiwane osiągnięcia ucznia. Ewaluacja osiągnięć szkolnych uczniów.

Konstruowanie zadań testowych pisemnych do podanego tematu lekcji.

Opracowanie projektów notatki słowno-graficznej do podanego tematu lekcji

Ćwiczenia w formułowaniu określonych rodzajów pytań związanych z poznawaniem przez uczniów podanego tematu lekcji.

Możliwości integracji międzyprzedmiotowej i wewnątrzprzedmiotowej w realizacji podanego tematu lekcji.

Wykaz literatury podstawowej

Stawiński W., 2006. Dydaktyka biologii i ochrony środowiska. WN PWN Warszawa
 Niemierko B., 1999. *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, WsiP, 1999
 Potyrała K (red). 2010. Kreatywny Nauczyciel – wskazówki rozwiązania. Biologia i Przyroda. WN UP Kraków

Potyrała K., Walosik A. 2011. Edukacja przyrodnicza wobec wyzwań współczesności. Wyd. Kubajak, Kraków - Krzeszowice
 Tuszyńska L., 2003. Metodyka nauczania biologii i ochrony środowiska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa

Wykaz literatury uzupełniającej

Biologia w szkole – czasopismo dla nauczycieli
 Edukacja biologiczna i środowiskowa – czasopismo dla nauczycieli
 Múller J, Stawiński W., 1993 Obserwacja i doświadczenia w nauczaniu biologii: Fizjologia roślin, WSiP, Warszawa
 Múller J, Stawiński W., 1993 Obserwacja i doświadczenia w nauczaniu biologii: Fizjologia zwierząt z uwzględnieniem fizjologii człowieka, WSiP, Warszawa
 Múller J, Stawiński W., 1993 Obserwacja i doświadczenia w nauczaniu biologii: Ekologia i ochrona środowiska, WSiP, Warszawa

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Ćwiczenia szkolne	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2